

SVENSK TIDSKRIFT

TJUGUÅTTONDE ÅRGÅNGEN

1 9 4 1

ANSVARIG UTGIVARE: ELIS HÅSTAD

REDAKTIONSKOMMITTÉ:

GEORG ANDRÉN · GUNNAR HECKSCHER

JOHN CULLBERG · BROR OLSSON

GUSTAF PETRI · EDVARD THERMÆNIUS

KARL WISTRAND

UPPSALA 1941. ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI-A.-B.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

Ledande artiklar:

	Sid.
<i>(Höjer, Torvald T:son: Anno Domini 1940 [utrikespolitisk översikt]</i>	1)
När Estland och Litauen miste sin frihet	89
Inför den andra krigsvåren	161
Sammanhållning	231
Vad kostar barnbidrag?	297
Sverige i det nya läget	363
Försvarsutredningarna	373
Luftkrigserfarenheter	376
Det osvenska (samhällsfientliga partier)	443
Norge	511
Världens brutalisering. Från tortyrkammaren i Barcelona till Sovjets avsked från Estland	579
Världen i brand	649

Uppsatser:

<i>Andrén, Georg: Samlingsregeringen och den nationella samlingen</i>	100
—: Winston Churchills inträde i engelsk politik	663
<i>Aviator: Engelskt bombflyg</i>	604
<i>Bohm, Stellan: Ryskt transportväsen</i>	415
<i>Björck, Gudmund: Till den inre frontens försvarsproblem</i>	186
<i>Bolin, Sture: Gustaf IV Adolf i svensk historisk opinion</i>	323
<i>Braconier, Jean: Kampen om Latinamerika</i>	615
<i>Carlsson, Axel: Norrländska sysselsättnings- och försörjningsproblem</i>	46
<i>Cullberg, John: Skymning eller gryning?</i>	237
—: Kyrkomötet	651
<i>Domö, Fritjof: Jordbruk och industri. En blick tillbaka och en blick framåt</i> ..	585
<i>Ericson, Stig H:son: Medelhavsproblem</i>	163
<i>Gyllenswärd, Curt: Befolkningspolitikens effektivitet ur kvalitativ och kvantita- tiv synpunkt</i>	454
<i>Hafström, Gerhard: Estlandssvenskarna</i>	512
<i>Heckscher, Eli F.: Historieforskningens objektivitet</i>	118
<i>Herlitz, Nils: Carl XII:s ensamma kamp</i>	132
—: Staten och näringslivets organisationer	301
<i>Hessler, Carl Arvid: Utanför regeringsformen. En snabb författningshistorisk återblick med anledning av den senaste departementalreformen</i>	337
<i>Höjer, Torvald T:son: Anno Domini 1940</i>	1
—: Mordet i Sarajevo 1914	399
<i>Høyesterettsadvokat: Förvaltning och rättsväsen i Norge under ockupationen</i> ..	678
<i>Jensen, Carl Th.: Islands samhörighet med Norden skal ikke ophøre —</i>	539
<i>Klint, Erik af: Kampen om Storbritanniens sjöförbindelser</i>	173
<i>Langlet, E.: Kroatien — Europas yngsta stat</i>	549
<i>Lilliehöök, Johan O.: En översättares blindskär och fallgropar</i>	520
<i>Magnusson, Karl: Varför ej svensk historisk film?</i>	145
<i>Modig, Einar: Kristidskommissionerna och näringslivet. Några randanteek- ningar till samhällsomvandlingen sedan världskrigets tid</i>	106
<i>Nyberg, H. S.: Den svensk-nationella tanken</i>	247

	Sid.
<i>Ohlson, Nils G.</i> : Realskolans problem	342
<i>Olsson, Bror</i> : Bibeljubileet	307
<i>Pfannenstjäll, Bertil</i> : Sociologien — socialvetenskapernas enhet	528
<i>Pipping, Hugo E.</i> : Drag ur Finlands ekonomiska situation efter Moskvafreden	313
<i>Poijärvi, L. Arvi P.</i> : Finlands vapenbrödräförbund (S. A. L.)	138
<i>Quensel, Carl-Erik</i> : Förskjutningarna vid val. Ett förslag till påbyggnad av valstatistiken	698
<i>Reuterswärd, Pontus</i> : Grekisk-italienska kriget — en översikt	37
—: Kriget i Afrika — en resumé	422
<i>Rohde, Sven Edvard</i> : Rätten, makten, rättvisan och rättfärdigheten	468
<i>Stavenow, Ludvig</i> : Axel Oxenstierna intill Gustav Adolfs död	17
<i>Stjernberg, Nils</i> : Det fornhellenska statssystemets kriser i belysning av vår tids politiska omvälvningar	385
<i>Sundström, Eskil</i> : Carl Milles — f. d. Lidingöbo	263
<i>S(öderhjelms), J. O.</i> : Finlands krig och Sverige — ett finländskt uttalande ...	369
<i>Welinder, Carsten</i> : Vilket sanningsvärde tillkommer den ekonomiska teorien? ..	27
—: Återblick på Roosevelts »nya giv»	689
<i>Wellander, Erik</i> : Det sekulariserade kyrkoåret	658
<i>Wikén, Erik</i> : Sveriges hjälp till grekerna på 1820-talet	347
<i>Wistrand, Karl</i> : Den allmänna meningen och riksuppgifterna	233
<i>Åkerman, Johan</i> : De icke krigförandes förpliktelser	445

Litteratur¹:

Svensk prosakonst 1940, översikt av <i>Elof Ehnmark</i>	58
Birger Sjöbergs minnen från jorden, rec. av <i>Elof Åkesson</i>	149
»I vapnets och i kvalmets år.» Vers 1940, översikt av <i>Karl-Gustaf Hildebrand</i>	197
Ur Harald Hjärnes tankevärld, rec. av <i>Gustaf Jacobson</i>	203
Relativismens bankrutt — några anteckningar kring Fredrik Bööks skrift av <i>Boris Tullander</i>	210
»Livet på landet» i Sovjetryssland — ur nyutkommen rysk realistisk skönlit- teratur, översikt av <i>Paul Olberg</i>	480
Svensk kyrkohistoria, översikt av <i>Bror Olsson</i>	537
En skytteansk festskrift, rec. av <i>Erik Fahlbeck</i>	560
Riddaren och munken, rec. av <i>Erik Arrhén</i>	626

Dagens frågor:

Kulturella frågor:

En »vetenskaplig sjuklighet», av <i>O. S.</i>	75
Docentproblemet än en gång, av <i>T—r</i>	86
Studenterna och Frödingsstipendiet, av <i>R. E.</i>	229
Estetisk fostran?, av <i>Carl Olof Bergström</i>	360
Den utländska propagandan	434
De vilda barnen i Bromma	565
Gunder Hägg och amatörismen, av <i>Elis Håstad</i>	576
Katolicismen i nutiden, av <i>Bror Olsson</i>	708

Ekonomiska och sociala frågor:

Industriens brandskydd	159
Allemansrätten	226
De inkallades beskattning, av <i>Elis Håstad</i>	293
Härnömässan och norrlandsopinionen, av <i>Arne Lindström</i>	500
Vardagssociologi	635
Syntetiskt gummi, av <i>Erik Hilbert</i>	714

¹ En del böcker ha omnämnts på ledande plats, bland uppsatserna eller under Dagens frågor.

Militära frågor:

Sjökriget	69
Värntjänst och lärarkompetens, av <i>Granskare</i>	84
Ryska Östersjöflottan	492
Hemvärnets nyrekrytering, av <i>Natan Valmin</i>	630
Hemvärnets nyrekrytering — andra synpunkter, av <i>Axel L. Romdahl</i>	702

Inrikesfrågor i allmänhet:

Mysteriespelet om Bramstorp	73
Regeringens organisation	156
Radion som Kungl. Maj:ts härold	158
Bondeförbundets sällsamma mellanspel	283
Kring debatten om majoritetsval	357
En ideologisk upplösningssprocess (Herbert Tingsten: Den svenska socialdemokratins idéutveckling), av <i>Elis Håstad</i>	438
Riksdagen och krisen	495
Kring arbetet i riksdagsutskotten, av <i>N. L.</i>	503
Urtima och lagtima höstriksdag	563

Utrikespolitik och utrikeskrönikor:

Finlands väg mot politisk konsolidering, av <i>C. G. Frietsch</i>	78
Förspelet till Tysklands uppmarsch på Balkan	221
Lindy och kriget	285
Baltiska tyskar — ett avslutat kapitel i Europas historia, av <i>Gideon Danell</i>	289
Englands strid	353
Turkiets svåra läge	435
Inför det tredje krigsåret	488
Ungern i axelmakternas strömfåra, av <i>Arpad</i>	508
Vad ockupationen kostar Norge	569
En demokrat i Hitlers Berlin (Ambassador Dodd's Diary)	572
Kriget och den engelska traditionalismen, av <i>Carl-Gustaf Thomasson</i>	637
Östkarelen i den finländska och den svenska debatten för hundra år sedan, av <i>Runar Johanson</i>	641
Rysslands ekonomiska förluster	706
Grekland i nödtider, av <i>Pontus Reuterswärd</i>	710

Pärmar till Svensk Tidskrift, hel årgång, kunna rekvireras från expeditionen, Dalagatan 20^{IV}, Stockholm.

Kompletta årgångar eller felande strö-exemplar kunna likaledes rekvireras.